

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΜΗΣ.

(Συνέχεια· και τέλος.)

«Όταν ἤνοιξε πάλιν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὁ Βέρτος, εἶχεν ἐξημερώσει, καὶ ὁ πετεινὸς ἔκραζε μὲ δέξιαν φωνήν. Εἰς τὸ μικρὸν τετράγωνον παράθυρον ἐφάνη καταστρόγγυλον κόκκινον πρόσωπον, καὶ ἡ φωνὴ τῆς γυναικὸς τοῦ φύλακος ἠκούσθη λέγουσα, «Ὁ Γεώργης θάρρη εἰς τὰς ὁκτὼ νὰ σὲ πάρῃ, καὶ φοβοῦμαι πῶς ἔχεις νὰ τραδῇξῃς πολλὰ. Ἐλα, πές μου τώρα τὴν ἀλήθειαν, δὲν το ἐπαγίδευσες ἐσὺ τὸ πουλί;»

«Ὅχι,» ἀπεκρίθη νωθρῶς ὁ Βέρτος, ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς τὸ ἄχυρον, κρυώνων καὶ πονῶν καὶ κατακομμένος ἀπὸ τὴν κούρασιν.

«Ἀλλὰ ξεύρεις ποῖος τὸ ἔκαμεν,» ἐπέμενε ἡ γυνή. «Ἐλα τώρα, πές μου το ἐμένα, καὶ γὰρ τὰ σάχνω μὲ τὸν Γεώργη, καὶ σὲ βγάζει αὐτὸς καὶ σοὺ δίνουμε νὰ φᾶς καὶ σὲ πᾶμε σπíti σου μὲ τὸ γαϊδουράκι μας.»

Ὁ μικρὸς κόμης ἐσιώπα.

«Νὰ χαθῇς, πεισματῶδικο!» εἶπεν ἡ γυνὴ μὲ πολὺν θυμόν. «τὰ πεισματῶδικα δὲν εἰμπορῶ νὰ τὰ ὑποφέρω. Ποῖος τὸ ἐπαγίδευσες τὸ πουλί; Αὐτὸ δα πές μου καὶ ἄλλο τίποτε δὲν σου ζητῶ.»

«Δὲν θὰ σοὺ τὸ εἶπω,» ἀπεκρίθη ὁ Βέρτος σταθερῶς.

Ἡ γυνὴ ἔκλεισε μὲ ὀρμὴν τὸ παράθυρον καὶ ἀπεμακρύνετο μουρμουρίζουσα.

«Τὸ σκυλάκι πεινᾷ!» τῇ ἐφώναξεν ὁ Βέρτος.

«Νὰ χαθῇς καὶ σὺ καὶ τὸ σκυλάκι!» ἀπεκρίθη ἐκείνη καὶ ἀπεμακρύνθη.

«Ἀχ, σκυλάκι μου,» εἶπε μὲ λυγρὸν ἀπελπισίας ὁ μικρὸς κόμης, «τί νύκτα ἦτον αὐτὴ!» καὶ θμῶς, ἂν καὶ σχεδὸν λειπόθυμος καὶ πυρέσσων, οὐδὲ πρὸς στιγμήν ἐσκέφθη νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἰδίαν του ἐλευθερίαν προδίδων τὸν μικρὸν ὀρνιθοκλέπτην Δάν.

Παρήλθον ὥραί τινες, ἀργαί, ἔρημοι, λυπηραί. Τέλος ἠκούσθη τὸ βαρὺ βῆμα τοῦ Χονδρο-Γεώργη, καὶ ἡ βαθεΐα τοῦ φωνῇ ὑβρίζουσα καὶ φωνάζουσα τότε ὁ μικρὸς κόμης ἐνθυμήθη ὅτι κατήγγετο ἐκ γενναίων ἀνδρῶν, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ φανῇ ἀνάξιος αὐτῶν. Ἐσηκώθη λοιπὸν, ἂν καὶ τὰ γόνάτα του ἐλόγιζον, καὶ προσεπάθησε νὰ τακτοποιήσῃ τὰ ἀκατάστατά του ἐνδύματα καὶ νὰ λάβῃ ὕψος γενναῖον. Ἡ θύρα τοῦ ὀρνιθῶνος ἠνοιχθὴ βιαίως καὶ ὁ Χονδρο-Γεώργης προβάλλων τὴν μαύρην του κεφαλὴν ἐφώναξεν—

«Ἐδγα ἔξω ζωῦφιο! Ἐδγα νὰ λάβῃς ἐκεῖνο ποὺ σοὺ ἀξιῖζει.»

Ὁ Βέρτος μὲ ὄλην του τὴν ἀξιοπρέπειαν ἐξῆλθε βαδίζων ὅσον ἡμπόρει σταθερώτερον.

«Πρέπει νὰ ἦσαι ὀλιγώτερον ἀγενῆς,» εἶπεν. «Ἐρχομαι μαζί σου, ἀλλὰ δῶσε τίποτε εἰς τὸ σκυλάκι νὰ φάγῃ—Ἐπεῖνα ὀλην τὴν νύκτα.»

Ἡ μόνη ἀπόκρισις τοῦ Χονδρο-Γεώργη ἦτο νὰ ἀρπάσῃ τὸν μικρὸν κόμητα ἀπὸ τὰ ἐνδύματα καὶ νὰ τὸν σπενδονίσῃ μέσα εἰς τὸ ἀμαξάκιον, τὸ ὁποῖον ἱστατο ἕτοιμον ἐκεῖ.

«Αὐτὸ δὲν εἶναι τοῦ Ῥάδλεϋ παιδι,» εἶπεν ἡ σύζυγος τοῦ φύλακος πρὸς τὴν μεγαλειτέραν τῆς κόρη, ὅτε ἀνεχώρησε τὸ ἀμαξάκιον. «Μόνον ἓνα εὐγενικὸ παιδί εἰμποροῦσε εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασίν του νὰ σκέπτεται καὶ διὰ τὸ σκυλί! Μοῦ φαίνεται, κόρη μου, πῶς τοῦ πατέρα σου θὰ τοῦ ὄγῃ ξυνὸ αὐτὸ ποὺ κάνει τώρα.»

Ἡ ἑπαυλὶς τοῦ σίρ Ἐρρίκου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆλθον τὰ δάση ἐκεῖνα, ἦτο μόνον ἓνα ἥμισυ μίλιον μακρὰν τῆς οἰκίας τοῦ Χονδρο-Γεώργη, ἐντὸς ὀλίγου δὲ τὸ ἀμαξίον ἐστάθη πρὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς οἰκίας, ἥτις ἦτο κατεσκευασμένη καθὼς τὰ παλάτια τῆς Ἰταλίας.

«Πρέπει νὰ ἰδῶ τὸν σίρ Ἐρρίκον εὐθὺς,» εἶπεν ὁ Χονδρο-Γεώργης εἰς ἓνα ὑπηρέτην, ὁ ὁποῖος ἔχασκε πρὸ τῆς μεγάλης θύρας.

«Μάλιστα, κύρ Γεώργη,» τῷ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, «ὁ σίρ Ἐρρίκος παρήγγειλε νὰ ἔλθῃς εὐθὺς νὰ τὸν εὗρῃς.»

«Ὁ σίρ Ἐρρίκος περιμένει,» εἶπε δεύτερος ὑπηρέτης ἐξερχόμενος τὴν αὐτὴν στιγμήν.

Ὁ Χονδρο-Γεώργης, σύρων ὀπίσω του τὸν μικρὸν κόμητα, εἰσῆλθεν εἰς μεγάλην τινὰ αἴθουσαν,—τὸ σπουδαστῆριον τοῦ σίρ Ἐρρίκου, ὅπου ἐκάθητο κύριός τις μέσης ἡλικίας καὶ ἀγαθοῦ ὕφους.

Ὁ τρόπος τοῦ Χονδρο-Γεώργη μετεβλήθη εὐθὺς ἅμα εὐρέθη εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου του· μὲ πολλὰς ὑποκλίσεις καὶ ταπεινὴν φωνὴν ἔθεσε τὸν φασιανὸν καὶ τὴν παγίδα ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν, πλησίον τῆς ὁποίας ἐκάθητο ὁ σίρ Ἐρρίκος.

«Τὸν ἔπιασα ἐπ' αὐτοφῶρῳ, σίρ Ἐρρίκε!» εἶπε μὲ τόνον καυχῆσεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκρύψῃ. «Ὅλον τὸν χειμῶνα παιδεύομαι μὲ τῆς κατεργαρίαις καὶ τῆς κλεψιαῖς του καὶ τώρα τὸν ἔχω!»

«Εἶναι πολὺ μικρὸς,» εἶπεν ὁ σίρ Ἐρρίκος προσπαθὼν νὰ ἰδῇ τὸν ἔνοχον, ὅστις ἦτο ὅπισθεν τοῦ Χονδρογεώργη.

«Μικρὸς εἰς τὰ χρόνια, ἀλλὰ γέρος εἰς τὴν κακίαν!» ὑπέλαθεν ὁ Χονδρο-Γεώργης.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ Βέρτος κατέρωθωσε νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ σταθῇ πρὸ τοῦ σίρ Ἐρρίκου.

«Ἐκαμε λάθος,» εἶπε μὲ ἀδύνατον φωνήν· «ἐγὼ δὲν ἐφόνευσα τὸ πτηνόν σας—ἐγὼ εἶμαι ὁ κόμης Ἀβιλλιώνης!»

«Θεέ μου!» ἀνεφώνησεν ὁ σὶρ Ερρίκος ἀναπηδῶν ἐκ τῆς καθέκλας του. «Τί ἔκαμες, βλάξ; Αὐτὸς εἶναι ὁ μικρὸς κόμης, τὸν ὅποιον ζητοῦν ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον τῆς Ἀγγλίας εἰς τὸ ἄλλο! Φίλιπτε μικρέ μου, πῶς θὰ δυνήθῃ ποτε νά...»

Αἱ ἀπολογίαὶ τοῦ σὶρ Ερρίκου διεκόπησαν αἰφνης εἰς τὸ μέσον, διότι ὁ Βέρτος, ἐκ τῆς συγκινήσεως, τῆς νηστείας καὶ τῆς κακουχίας ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του λειπόθυμος. Δὲν παρῆλθεν ὅμως πολλὴ ὥρα, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του μὲ τὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας δολόκληρος ἡ οἰκία τοῦ σὶρ Ερρίκου ἔσπευσε νὰ τῷ προσφέρῃ. «Συγχαρῆσατε τὸν ἀνθρωπὸν σας,» ἐφθύρυσεν ὁ Βέρτος, ἐνῷ ἔκειτο ἐπὶ ἐνὸς τῶν εὐρέων πετσίνων ἀνακλίντρων, περιμένων τοὺς συγγενεῖς του, τοὺς ὁποίους εἶχεν εὐθὺς σταλαῖ ἵππεδς νὰ εἰδοποιήσῃ. «Ἐνόμιζεν ὅτι ἔκαμνε τὸ χρέος του... καὶ παρακαλῶ, θὰ μὲ ἀφήσετε νὰ ἀγοράσω τὸ σκυλάκι;»

Τὸ σκυλάκιον ἐφέρθη εὐθὺς καὶ ὁ Βέρτος τὸ ἔλαβε καὶ ἐξῆλθε νὰ περιπατήσῃ ὀλίγον εἰς τὸν ῥοδόκηπον μὲ τὸν σὶρ Ερρίκον· ἀλλὰ τὰ παιγνίδια τοῦ μικροῦ σκυλιῶ δὲν τὸν διεσκέδαζον, ἐφαίνετο λυπημένος καὶ σκεπτικός.

«Περὶ τίνος σκέπτεσαι, παιδί μου; —» τὸν ἠρώτησεν ὁ σὶρ Ερρίκος, ὅστις ἦτο γλυκὺς καὶ πεπαιδευμένος ἄνθρωπος.

Τὰ χεῖλη τοῦ Βέρτου ἔτρεμον. — «Βλέπω,» ἀπεκρίθη — «ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι τίποτε. Εἶναι ὁ τίτλος μου καὶ τὰ χρήματά μου, τὰ ὁποῖα κάμνουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὲ περιποιῶνται. Ὅταν δὲν εἰσεύρουν ποῖος εἶμαι, βλέπετε πῶς μὲ θεωροῦν;» Καὶ δάκρυα θερμὰ ἔρρευσαν κάτω εἰς τὰς παρειάς του.

«Ἀγαπητέ μου μικρὲ,» εἶπε τρυφερῶς ὁ σὶρ Ερρίκος. «Ἐρχεται ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀκόμη καὶ οἱ βασιλεῖς ἀποβάλλουν ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειάν των καὶ κεῖνται γυμνοὶ καὶ ἐστερημένοι ἀπ' ὅλα τὰ πλούτη των. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον τότε θὰ τοὺς δώσῃ χάριν νὰ ἀναστηθῶν, δὲν εἶναι ὁ πλοῦτος καὶ ἡ θέσις των, ἀλλ' ἡ πίστις καὶ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἔπραξαν.»

— «Ναί, ἀλλὰ βλέπετε πῶς μὲ περιφρονοῦν, ὅταν δὲν εἰσεύρουν ποῖος εἶμαι;»

— «Δὲν πιστεύω ὅτι ἐκεῖνα τὰ πτωχὰ παιδιὰ θὰ μᾶς εἴπουν ὅτι σὲ περιεφρόνησαν ὅταν ὑπάγωμεν καὶ τοῖς εἴπωμεν τὰ πάντα.

«Κανεὶς ἐξ ἡμῶν δὲν εἶναι τίποτε καθ' ἑαυτὸν, παιδί μου· μόνον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν ζωὴν μας συνάζομεν κανὲν κλωνάριον λεβάντας, — δηλαδὴ πράττομεν κανὲν καλὸν ἔργον, ἢ λέγομεν κανένα καλὸν λόγον — καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀπολαμβάνομεν εὐχαρίστησιν, ὅπως ἐκ τῆς εὐωδίας τῆς λεβάντας. Εἶμαι δὲ βέβαιος

ὅτι τοιαῦτα ἄνθη θὰ συνάξῃς πολλὰ εἰς τὸ διάστημα τῆς ζωῆς σου.»

«Θὰ προσπαθῶ,» ἀπεκρίθη ὁ Βέρτος σύννους.

Ὑπὼ λοιπὸν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔδρεψε δύο κλωνάρια λεβάντας, — τὴν ταπεινοφροσύνην καὶ τὴν συμπάθειαν, τὰ ὁποῖα, πιστεῦσατέ μοι, ἀξίζουν τόσον ὅσον τὸ μόλυ τοῦ Ὀδυσσεύς. (Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΟΡΔΩΝ.

Ἔχετε ἐνώπιόν σας τὴν εἰκόνα τοῦ στρατηγοῦ Γόρδωνος, τοῦ γενναίου Ἀγγλου, ὅστις ἐφρονεῖτο πρό τινας εἰς τὸ Χαρτούμ. Περὶ τούτου ὁλοι βεβαίως ἠκούσατε τότε, ὥστε ἐδῶ θὰ σᾶς εἴπω μόνον περὶ τῆς προτέρας ζωῆς του.

Ὁ Γόρδων ἦτο υἱὸς ἀξιωματικοῦ καὶ εἰσῆλθε πολλὸ νέος εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, ἀφοῦ δὲ ἔλαβε μέρος εἰς διαφόρους πολέμους, ὡς λ. χ. τὸν Κριμαϊκὸν, καὶ τὸν Κινεζικὸν κατὰ τινὰ τρομεράν ἐκεῖ ἀνταρσίαν, καὶ ἀφοῦ ὑπηρέτησεν ἐπὶ τινὰ ἔτη εἰς ἄλλα; ὑπηρεσίας καὶ ὡς διοικητὴς τοῦ Σουδάν, ἐστάλη τελευταῖον ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, ἵνα σηκώσῃ ἀπὸ ἐκεῖ τὰς διαφόρους φρουράς, τὰς ὁποίας ἡ Αἰγύπτια καὶ κυβερνήσις εἶχε θέσει — ἀλλὰ δὲν ᾔδυνῆθη, πολλορρηθὲς ἐν Χαρτούμ καὶ ἐπὶ τέλους φρονεθεὶς ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Μαχδῆ, οἱ ὁποῖοι ἐκυρίευσαν τὸ Χαρτούμ διὰ προδοσίας.

Πολλοὶ βεβαίως τὸν ἔκλαυσαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἀλλαχοῦ, συγγενεῖς καὶ φίλοι του, παλαιοὶ του σύντροφοι καὶ στρατιῶται, ἀλλ' ὀλίγοι θὰ τὸν ἐθρήνησαν περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἀγυιόπαιδας τοῦ Γραῖβσενδ, διότι ὅταν ἐχάθη ὁ Γόρδων ἐχάθη ὁ καλλίτερός των φίλος.

Ὁ Γόρδων δὲν φημίζεται μόνον ὡς ἐπιτήδειος στρατηγός, διότι ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουν ἄλλοι ἐπίσης καλοὶ ἢ καὶ καλλίτεροι αὐτοῦ εἰς τὴν στρατηγικὴν, ἀλλὰ κυρίως ὡς στρατηγός, ὅστις ἔκαμνε τοὺς ἐχθρούς του πάντοτε μὲν νὰ τὸν σέδωνται, πολλάκις δὲ καὶ νὰ τὸν ἀγαποῦν· ὁ ὁποῖος ἐζήτει νὰ εὐεργετήσῃ καὶ νὰ ἐκπολιτίσῃ τοὺς ἀγρίους λαοὺς, τοὺς ὁποίους ἐκυβέρνηα, καὶ δὲν ἐφοβέτο κανένα κίνδυνον, κανένα ἄνθρωπον, κανένα παρὰ μόνον τὸν Θεόν, εἰς τὸν ὅποιον εἶχεν ὅλας του τὰς ἐλπίδας.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο εὐσεβὴς ὁ Γόρδων μόνον εἰς τὸν πόλεμον, ὅταν εἶχε περισσότεραν ἀνάγκην τοῦ Θεοῦ. Ἐπίστευεν ὅτι ὑπηρετεῖ τὴν πατρίδα ὅχι μόνον πολεμῶν τοὺς ἐχθρούς της, ἀλλὰ καὶ μορφώνων δι' αὐτὴν καλοὺς πολίτας καὶ εὐσεβεῖς χριστιανούς. Ὅταν ἐστάθμευσεν εἰς τὸ Γραῖβσενδ ὡς ἀρχηγός τοῦ Ἐπιτελείου, κατεγίνετο πάντοτε εἰς ἀγαθοεργίας. Συνή-